

Rutiner för särskilt stöd och elevhälsan

på

Norregårdskolan

2016/17

ELEVHÄLSA

Utdrag ur Skollagen 2 kap. om elevhälsa:

Elevhälsans omfattning

25 § För eleverna i förskoleklassen, grundskolan, grundsärskolan, sameskolan, specialskolan, gymnasieskolan och gymnasiesärskolan ska det finnas elevhälsa. Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande. Elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas. För medicinska, psykologiska och psykosociala insatser ska det finnas tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog och kurator. Vidare ska det finnas tillgång till personal med sådan kompetens att elevernas behov av specialpedagogiska insatser kan tillgodoses.

Elevhälsoteamet (EHT) på Norregårdskolan består av rektor, bitr. rektor, specialpedagog, skolsköterska, kurator, SYV och handledare/samordnare (vid behov kallas skolpsykolog eller annan berörd personal) med följande uppdrag i skolans elevhälsoarbete:

Skolpsykolog

Skolpsykologen är knuten till det övergripande elevhälsoteamet i Norra området och deltar därmed i skolans elevhälsoarbete vid behov. Insatser kan för den individuella eleven röra sig om utredning av inlärningssvårigheter och åtgärdsförslag därefter, eller stödsamtal under längre eller kortare tid. Vid behov av vidareremiss till annan instans för ytterligare utredning av svårigheterna eller andra insatser kan skolpsykologen hjälpa till med detta. Vad gäller lärarna finns möjlighet till handledning konsultationer. Även föräldrar har möjlighet att kontakta skolpsykologen för rådgivande samtal. Dessa kan ske i form av familjesamtal eller enbart med föräldrafunktionen i fokus.

Kurator

Kuratorn erbjuder stödsamtal till elever med sociala, känslomässiga och motivationsproblem. Eleven kan själv söka sig till kuratorn, men även föräldrar kan ta kontakt om de vill att deras barn ska komma på samtal. Ibland går kontakten via elevens lärare. Det vanligaste är att eleven kommer 2–5 gånger och varje samtal varar cirka 45 minuter. Om möjligt läggs samtalet på håltimme eller grupptid. Om en elev har ett problem som ligger utanför kuratorns kompetens remitterar kuratorn eleven vidare till rätt instans. Lärare kan ibland vilja ha hjälp med en grupp elever, kanske en hel klass. I samspråk med läraren planeras vad eleverna behöver arbeta med.

Skolsköterska

Skolsköterskans/skolläkarens uppdrag är att bidra till en god fysisk, psykisk och social hälsa hos eleverna. Under skoltiden fungerar vi som elevernas företagshälsovård, och är en del av skolans elevhälsa. Varje elev i grundskolan erbjuds tre hälsobesök, som innefattar allmänna hälsokontroller. Vi utför enklare sjukvårdsinsatser, och hänvisar/remitterar till olika vårdinstanser för utredningar och behandlingar. Skolsköterska/skolläkare arbetar på uppdrag av elever och föräldrar.

Studie- och yrkesvägledare

Skolans studie- och yrkesvägledare ger vägledning och stöd inför elevens fortsatta skolgång. Skolan arbetar för att höja motivationen hos varje enskild elev inför gymnasievalet i årskurs nio, bl.a. via vägledningssamtal och vid behov söker fri kvot. I elevhälsoteamet ingår studie- och yrkesvägledare för att få en helhetssyn på elever i behov av särskilt stöd i samband med vägledningen inför gymnasievalet. Det gäller särskilt våra elever på resursskolor och elever som riskerar att inte bli behöriga för gymnasiet för att hjälpa dem att hitta vägar in på olika program.

Rektor, bitr. rektor, specialpedagog och samordnare

Läs sid 5-6, ”Ansvarsfördelning för särskilt stöd och elevhälsoarbetet”.

Övergripande Elevhälsoteam

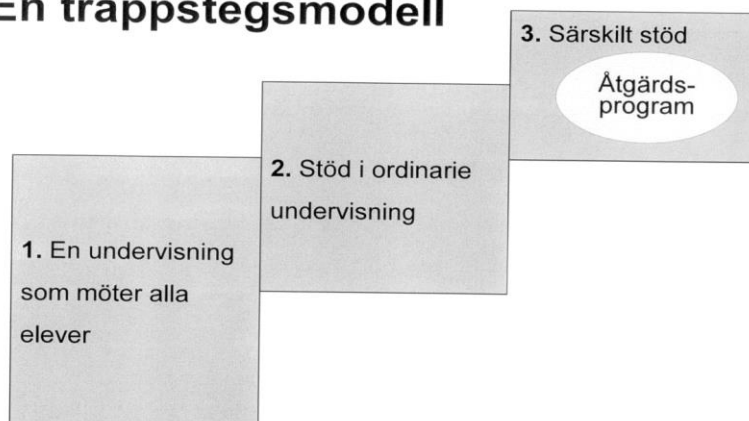
Från och med läsåret 15/16 finns ett övergripande elevhälsoteam för skolor och förskolor som tillhör norra området i Växjö kommun. I det övergripande elevhälsoteamet finns områdeschef, skolpsykolog, kurator och specialpedagog. Skolor inom området har möjlighet att få hjälp av teamet och lämnar då in en anmälan till det övergripande teamet.

STÖD

Om en elev behöver **extra stöd** ges stöd i första hand inom klassens ram via vår **inkluderade undervisning. Anpassning av ordinarie undervisning** som är att betrakta som **extra anpassningar** kan bl.a. vara att hjälpa en elev hitta relevant information genom att gå igenom texten, ge kopia av bilden på tavlan så att hon/han lättare kan följa resonemanget, låta eleven fotografera tavlan så att hon kan fokusera på genomgången istället för att anteckna, ge hela meningar för att eleven lättare ska kunna placera glosor, viss anpassning av prov, tydliga instruktioner, hjälp att sälla i material och hjälp med att komma igång med uppgifter och att avsluta dem, Det kan också vara att hjälp med förförståelse och färdighetsträning, t ex lästräning, hjälp att planera och strukturera sina studier och tillfälliga specialpedagogiska insatser.

(Utifrån DS2013:50 Departementsserien – regeringens betänkande och praxis från överklagandenämnden)

En trappstegsmodell

SÄRSKILT STÖD

Utdrag ur skollagen 3 kap. Barns och elevens utveckling mot målen

Särskilt stöd

7 § Särskilt stöd får ges i stället för den undervisning eleven annars skulle ha deltagit i eller som komplement till denna. Det särskilda stödet ska ges inom den elevgrupp som eleven tillhör om inte annat följer av denna lag eller annan författning.

Utredning

8 § Om det inom ramen för undervisningen eller genom resultatet på ett nationellt prov, uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation.

Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövligt.

Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd. *Lag (2014:456).*

Åtgärdsprogram

9 § Ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas.

Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn. Om beslutet innebär att särskilt stöd ska ges i en annan elevgrupp eller enskilt enligt 11 § eller i form av anpassad studiegång enligt 12 § får rektorn inte överlåta sin beslutanderätt till någon annan. Om en utredning enligt 8 § visar att eleven inte behöver särskilt stöd, ska rektorn eller den som rektorn har överlåtit beslutanderätten till i stället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas. *Lag (2014:456).*

Särskilt stöd är insatser av en viss kvalifikationsgrad som ges till en elev i syfte att eleven ska nå de nationellt fastställda kunskapskrav som minst ska uppnås, t ex insatser av elevassistent, regelbunden specialundervisning eller av kontinuerliga specialpedagogiska insatser.

(Utifrån DS2013:50 Departementsserien – regeringens betänkande samt tolkning av skollag, allmänna råd, förarbeten och praxis)

Skolan har ett särskilt ansvar för elever i behov av särskilt stöd. I samarbete med föräldrar och elever upprättas vid behov åtgärdsprogram som konkret visar hur vi tänker arbeta för att eleven ska nå skolans mål. I detta arbete följer vi nedanstående modell:

Arbetsgång: Riktlinjer och ansvar

1. Elever och föräldrar har i första hand kontakt med mentor och undervisande lärare, men kan även vända sig till skolledningen, skolsköterska, psykolog, kurator eller studie- och yrkesvägledare vid behov.
2. Mentor, arbetslagen och speciallärare har en central roll i arbetet med eleverna. Mentor och/eller undervisande lärare måste först lyfta alla elevärenden i arbetslaget.

3. Om det befaras att en elev inte kommer att nå kunskapskraven i åk 9 ska extra anpassningar inom klassens ram sättas in. Visar det sig att eleven trots de extra anpassningarna riskerar att inte nå kunskapskraven ska elevens behov av särskilt stöd utredas. För en elev som har rätt till särskilt stöd ska ett åtgärdsprogram utarbetas i samråd med elev och vårdnadshavare. Samråd med elevhälsan sker om det inte anses obehövt.
4. Om arbetslaget behöver ytterligare stöd i sitt arbete med eleven kontaktas specialpedagog, skolledningen eller EHT, elevhälsoteamet. Även resursteamet med specialpedagog och speciallärare, och LBT, likabehandlingsteamet, kan konsulteras beroende på problemets art. Elevärenden som ska tas upp i något av dessa tre forum ska föränmälas skriftligt, via särskild blankett, till rektor minst en vecka innan mötet. Rektor fördelar ärendet till rätt forum och kallar, i vissa fall, berörda till att föredra ärendet inför EHT. Om anmälan gäller en elev med omfattande problematik är det elevhälsoteamet som ansvarar för ärendet.
5. Ytterst kan rektor sammankalla till en samrådskonferens med vårdnadshavare för att besluta om enskilt stöd, anpassad studiegång eller särskild undervisningsgrupp. Om ett elevärende ska tas upp i samrådskonferens ska ett åtgärdsprogram finnas.

Skolledningen och elevhälsan kan också kontaktas i ett tidigare skede vid akuta och/eller allvarliga ärenden eller vid konflikter där elever från flera arbetslag är inblandade.

Vi kommer under läsåret 16/17 att arbeta fram en plan för att vara ny på Norregård där det ska finnas rutiner för att kartlägga elever med negativt skolbeteende.

Skolan har fr. o m vt-16 möjlighet att söka tilläggsbelopp för elever med extra ordinärt behov av stöd.

RUTINER

Rutiner vid utredningar och pedagogiska kartläggningar

1. Om det vid **lägesbedömningen**, eller på annat sätt framkommer att eleven inte når kunskapskraven för aktuell årskurs meddelas elev och vårdnadshavare.
2. På efterföljande elevkonferens görs en samlad bedömning i arbetslaget om varför eleven inte klarar kunskapskraven.
3. Om det befaras att en elev inte kommer att nå kunskapskraven för åk 9, sätts extra anpassningar in som intensifieras vid behov.
4. Riskerar eleven, trots extra anpassningar att inte nå kunskapskraven för åk 9 anmäler undervisande lärare eller mentor detta till rektor och en utredning görs.
5. Elevens fullständiga kunskapsmässiga stödbehov ska utredas. Även elevens sociala stödbehov ska utredas. Utredningen ska avse elevens hela skolsituation och ge en klar bild över vilka behov som ska tillgodoses.
6. Specialläraren har en central roll och påbörjar arbetet med den pedagogiska kartläggningen i arbetslaget, delger och inhämtar ytterligare information av EHT för att sedan färdigställa utredningen.

7. Om ytterligare utredningar behövs konsulteras elevhälsoteamet. I de fall vh motsätter sig skolans rekommendationer när det gäller ytterligare utredningar kontaktas det övergripande elevhälsoteamet.

Rutiner kring extra anpassningar

1. Om det befaras att en elev inte kommer att nå kunskapskraven för åk 9, sätts extra anpassningar in som intensifieras vid behov.
2. Speciallärare upprättar ett förslag till extra anpassningar för eleven.
3. Mentor tillsammans med den undervisande lärare/speciallärare utvärderar om de extra anpassningarna har önskad effekt eller om de extra anpassningarna ska förändras eller intensifieras. Detta sker i samråd med elev och vårdnadshavare på exempelvis utvecklingssamtalet.

Rutiner kring upprättande av åtgärdsprogram

1. När en utredning lämnats till rektor, som bedömer att det finns behov av särskilt stöd, ska ett åtgärdsprogram upprättas.
2. Speciallärare ansvarar i samråd med mentor och berörda lärare för att upprätta ett förslag till elevens åtgärdsprogram. Mentorn ansvarar för att fastställa åtgärdsprogrammet i samråd med elev och vårdnadshavare och dokumenterar om vh har fått möjlighet att medverka.
3. Arbetet med åtgärdsprogrammet ska utgå från elevens behov, styrkor, svårigheter och en analys av hinder och möjligheter i elevens omgivning. Där ska tydligt framgå elevens behov och hur behoven ska tillgodoses.
4. Behoven av särskilt stöd ska relatera till målen i läroplanen och kunskapskraven.
5. Åtgärderna ska vara möjliga att följa upp och utvärdera.
6. Åtgärder enligt åtgärdsprogrammet vidtas.
7. Det ska tydligt framgå vem som är ansvarig för att stödinsatserna genomförs, följs upp och utvärderas.
8. Mentorn presenterar elevens åtgärdsprogram på nästa arbetslagsmöte eller tidigare till undervisande lärare.
9. Åtgärdsprogrammet förvaras hos mentorn som lämnar ett ex för diarieföring till administratören. En kopia läggs i mappen för åtgärdsprogram på den gemensamma servern.

Rutiner för uppföljning och utvärdering av åtgärdsprogram

1. Mentor ansvarar för att följa upp åtgärdsprogrammet efter ca en månad med elev, vårdnadshavare och undervisande lärare. Minnesanteckningar tas.
2. Mentor utvärderar åtgärdsprogrammet senast vid nästa utvecklingssamtal tillsammans med dem som är ansvariga för åtgärderna. Vid behov revideras åtgärdsprogrammet. Nytt

åtgärdsprogram upprättas om åtgärderna inte ger märkbar effekt och åtgärdsprogrammet avslutas om åtgärderna ger effekt.

Rutiner för särskilt stöd i provsituationer

Vi har flera elever som behöver göra sina prov muntligt, alternativt behöver förlängd skrivtid för att rättvist kunna redovisa vad de kan. Många gånger är det bra för eleven om undervisande lärare kan göra provet muntligt med eleven. Eleven kan då ställa eventuella följdfrågor direkt och läraren får en chans att omformulera om eleven har missuppfattat frågan.

Ansvarsfördelning för extra anpassningar särskilt stöd och elevhälsoarbetet

Rektor:

- Ordförande, leder arbetet i elevhälsoteamet.
- sammankallar till samrådskonferens för att höra vårdnadshavare och representanter ur elevhälsan innan beslut om enskilt stöd, anpassad studiegång eller särskild undervisningsgrupp fattas.
- ska efter anmälan se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds
- fattar beslut om upprättande av åtgärdsprogram, särskilt stöd, anpassad studiegång och särskild undervisningsgrupp.
- om utredningen visar att eleven inte behöver särskilt stöd ska rektor besluta att ett åtgärdsprogram inte ska upprättas.

Bitr. rektor

- samordnar studiehandledningen på skolan
- ger stöd till mentorer och lärare
- arbetsleder elevstödjare och elevassistenter
- ersätter rektor vid dennes frånvaro
- ingår i elevhälsoteamet
- ansvarar för det systematiska kvalitetsarbetet i samverkan med rektor
- kontakt med habiliteringen, LUMOS, särskola, förvaltningen, resursskolor, BUP och socialtjänsten

Specialpedagog:

- beslutar om åtgärdsprogram på delegation från rektor. ingår i elevhälsoteamet
- handleder lärare och mentorer
- leder och samordnar arbetet för elever i behov av särskilt stöd
- ansvarar för elever med funktionshinder
- kontakt med F-6 skolor och gymnasium
- söker tilläggsbelopp för elever i behov av extraordinärt stöd

Speciallärare:

- ansvarar för att anpassa arbetsuppgifterna för elever i behov av stöd efter deras förutsättningar och behov i samråd med ämneslärare
- genomför enklare tester och utredningar, både i grupp och individuellt

- ansvarar för kompensatoriska hjälpmedel som t ex dator/Ipad med program utformade för elever i behov av särskilt stöd
- handleder lärare och mentorer
- anmäler till specialpedagog när det finns behov av LOGOS-utredning (Blankett 8)
- speciallärare med inriktning läs-och skrivsvårigheter genomför LOGOS-utredningar
- gör pedagogiska kartläggning i arbetslaget
- upprättar förslag till extra anpassningar för elever
- ansvarar för att förslag till åtgärdsprogram upprättas

Handledare/Samordnare

- följer upp elever och gör en handlingsplan med hög frånvaro
- arbetsleder fritidsgårdens personal
- ansvarar för kontakterna med elever och vårdnadshavare utifrån delegation från rektor i samråd med mentor
- handleder arbetslag och mentorer
- coachingsamtal med elever

Mentor:

- ger eleven stöd i det dagliga skolarbetet och håller regelbunden kontakt med vårdnadshavarna
- gör ett förslag på klassrumsplacering som kan användas av samtliga undervisande lärare
- ansvarar för att utifrån speciallärarens förslag upprätta ett åtgärdsprogram i samråd med elev och vårdnadshavare
- ansvarar för uppföljning och utvärdering av åtgärdsprogrammet
- ansvarar för att vid behov lämna in skriftlig anmälan till elevhälsoteamet
- ansvarar för uppföljning av elevernas studier och frånvaro
- ger elever och vårdnadshavare information om läxor och prov, främst via klassens hemsida
- håller i kontakterna med vårdnadshavare kring skolsituationen
- genomför utvecklingssamtal minst en gång i början av varje termin
- meddelar vårdnadshavare till elever som riskera att inte klarar målen med underlag från den lägesbedömning som undervisande lärare gör varje termin
- arbeta aktivt för ett gott samarbetsklimat och god trivsel i klassen i samverkan med den övriga mentorn och arbetslaget

Ämneslärare:

- ansvarar för att, inom den ordinarie undervisningen, anpassa undervisningen, arbetsuppgifterna och metoderna för bedömning efter elevens förutsättningar och behov
- ansvarar för att göra målen tillräckligt konkreta med tydliga instruktioner och mål så att de ska kunna förstås av eleverna.
- strävar efter tydlig struktur och variation i undervisningen
- skriver tydliga anvisningar på tavlan med start- och sluttid samt lektionsinnehåll
- är delaktig i utvärdering och uppföljning av elevers ÅP och EA
- ansvarar för att berörda insatser i ÅP och EA genomförs

Arbetslaget:

- diskuterar eleverna i arbetslaget inför upprättandet och uppföljning av åtgärdsprogrammet
- samverkar med speciallärare vid kartläggningen av eleverna

- anmäler vid behov eleven till elevhälsoteamet

Elevhälsoteamet:

- behandlar ärenden som personal anmäler till EHT som återkopplar vilka insatser som föreslås
- anmäler eleven till socialtjänsten och skriver remiss till BUP
- genomför utredningar (specialpedagog eller psykolog)
- förmedlar kontakt med skolläkare och andra instanser
- föreslår lämpliga åtgärder
- samverkar med speciallärare och mentor vid utredningar om särskilt stöd
- genomför konsultationer och handledning
- gruppsamtal

Övrig dokumentation

Utvecklingssamtal

Riksdagen har beslutat att **avskaffa IUP med skriftliga omdömen** för åk 6-9 eftersom eleverna får betyg varje termin. Utvecklingssamtalen kommer dock att finnas kvar i framtiden och ska ha en lika hög kvalitet som tidigare. Information ska ges om elevens sociala och kunskapsmässiga utveckling, även om den nu sker i muntlig form. Vi har utvecklingssamtalen tidigt på terminen och följer då upp betygen och sätter upp nya mål på kort och längre sikt.

Lägesbedömning

En **lägesbedömning** ges i mitten av varje termin **för elever som riskerar att inte klara kunskapskraven**. Mentorerna informerar hemmen via telefon eller mail. Vårdnadshavare ombeds kontakta undervisande lärare för att få mer information om man har några frågor. Elever och vårdnadshavare kommer också att meddelas om betyg inte kan ges senast innan betygen sätts. Det kan ske om ämnet läses i slutet av terminen eller om elevens resultat försämras efter att lägesbedömningen gjordes.

Arbetsgrupp och arbetsgång

Rutinerna har reviderats av: Mats Wahlsten, Anneli Karlsson, Sandra Helenius, Torbjörn Petersson, Katalin Lesko, Andreas Johannesson, Yvonne Knutsson, Jane Haugaard Henriksson, Anna Sundgren, Kristian Eriksson, Joel Carnstam, Darmin Sobo, Stefan Karlsson 160817

Lisa Sörenson, Kristina Karlsson, Karin Weidmert, Johanna Engdahl och Elisabeth Ek 161829

Rutinerna har samverkats via arbetsplatsträff innan de fastställts.

Mats Wahlsten, rektor